

“NEFS-İ EMMARE”

Bu çeşit nefis üç başlık altında izâh edilebilir. Yusuf suresinde 53. âyet-i kerimede Hâk Teâlâ şöyle buyurur:

“Ben nefsimi temize çıkarmam; çünkü nefis bütün şiddeti ile kötülüğü emreder.”

Yukarıda ki âyet-i celîleden anlaşılacağı üzere nefis, yapısı gereği çirkinlik ve serkeşlik ve dahî gevşeklik yapmak ister. Üç sınıfta ele alacağımız emmare nefis sahiplerinin tamamı Müslüman olduklarını söylerler ancak taklit ehlidir. Yani özde değil, yalnızca sözde.

1.Çeşit Nefs-i Emmare:

Emmare sıfatına sahip olanların hâlleri hayır ve güzellik cinsinden olan fiileri, görev ve vazifeleri hiçbir durumda yerine getirmezler. Yasak ve günâh olan bilumum davranışları da yaparlar ve yahut yapmanın gayreti içinde olurlar. Kendilerinin doğruları bulduklarına inanırlar. Oysa nefislerinin elinde esir vaziyette kalmışlardır. Maalesef icra ettikleri çirkin işleri ise mükemmel ve güzel görürler. Bununla iktifâ etmeyip onlarla övünüp gurur duyarlar. İyilik ve ibâdet yapamazlar, veyahut yapmak zorunda ve durumunda kalırlar ise sıkılırlar, darlanırlar, hatta eziyet görüyormuş gibi ızdırap hissine kapılırlar. Nefse ve şeytana uyduklarında rahatlar ve ferahlarlar. Bu çeşit nefis sahiplerine fasîhat fayda etmez. İyilik güzellik ve hayır tarafına sevk edici tavsiyeleri kabul etmeyip, nefretle aksini yaparlar. Ömürlerinin nihâyetinde son nefeslerini imânsız verirler. Bu tip kimselerin tarîkat ve hakîkatle uzaktan ve yakından ilgileri yoktur. Olsa da sahte ve sapık tarîkatler ile münasebetlidirler. Bunlar şeriatı dahi değiştirme ve bozma uğraşındadırlar.

Böyle şahıslara cümle dünya sizin yaptığınız yanlış ve kötüdür dese; yine nasîhat kabul etmezler. Hayır yönünden gelen sözleri kulakları işitmez.

Nefs-i emmare sahipleri o hâldedirler ki; nefis-i sultânîleri tamamen hayvânî ruha dönüşmüştür. İnsanlık eseri olduğu gibi silinmiştir. Hayvânî ruh ile sultânî ruh birleşerek yek vücûd olmuştur. Aralarında ayrılık gayrılık kalmamıştır. Yalnız hayvâniyet sıfatları ortada kalmıştır. Bu yüzden kendilerinden sâdır olan kötü fiileri farzları edâ ediyormuş gibi görürler. Bununla da mutlu olup yeni yeni kötü işler yapmanın gayreti içinde olurlar. Bunlar yaratılmışların şerlileridir.

Yukarıda anlattığım husûsiyetlere 72.fırka ve bütün kâfirler sâhiptir. Bakara Suresi 7.âyet onları anlatır:

“Allah(c.c) onların kalblerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerinde perde vardır. Onlar için ne büyük bir azab vardır”

Allah hidâyet nasip etsin. Şerlerinden muhâfaza buyursun.

2.Çeşit Nefs-i Emmare:

2.çeşit nefs-i emmare sahipleri aynen öncekiler gibi ehl-i dünyadır. Ne emir tutarlar ne de yasaklardan kaçınırlar. Haramların tamamını da işlerler. Ancak bir farkları vardır ki; bunlar haramları helâl saymazlar. Harama haram deyip işlemeye devâm ederler.

Cenâb-ı Allah bağışlayıcı, merhametli ve ğafûr'ur-rahîmdir deyip günâh ve haram işlerler. Günâhlarımız ne kadar çok olursa olsun Rabbimiz kullarının kusurlarını affeder derler. Günü geldiğinde bir kere tevbe estağfirullah deriz, olur biter, tertemiz oluruz kanaatini taşırlar. Gençliklerine güvenip eğlence ve hay huy ile boşa vakit geçirirler. Gençlikte elimiz, ayağımız tutarken, sağlıklı ve sıhhatli iken dünya nimetlerinin tadını çıkaralım, derler. İbâdet ve hayırlı âhiret amellerini ise ihtiyarlığa ertelerler. Şimdi genciz, günü geldiğinde bir tevbe ederiz ve kalan âhir ömrümüzde ilâhi emirlerle meşgul oluruz, derler. Hatta daha ileri gidip, tevbesiz bile ölsek Allah bizi yine affeder. Hâk Teâlâ bu kadar affedici ve şânı yüce iken bize azap edip cennet nimetlerinden mahrum bırakmaz yanlışına kapılmışlardır.

Müjde âyetleri ile kendilerini avuturlar. Böylece ne kadar haram var ise hepsini işlerler, en küçük şekilde dahi Allah korkusu taşımazlar. Yaptıkları pis işlerden zerre kadar pişman olmazlar. Dağlar kadar günâh işleseler, yine gözlerinde nokta kadar bile yoktur. Bir fakîre üç kuruş sadaka verseler cennetin anahtarını satın almış gibi övünürler. Yani ilâhî korkuları hiç yoktur. Cenâb-ı Allah'ın azap ve gazabından emin olmuşlardır.

Bunların sultânî ruhları, hayvânî ruha tam olarak teslim olmuştur. Hayvânî ruhun emir ve isteklerini seve seve yerine getirir. Aralarında düşmanlık kalmamıştır. Zevkleri ve huyları aynı hâle gelmiştir. Sultânî ruh kendi özelliklerini bırakıp, hayvânî ruhun huylarını almıştır. Vücûd ülkesinin idâresi tamamıyla hayvânî ruhun eline geçmiştir.

Bu sebeble Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti bu sınıf nefis sahiplerinden de uzaktır. Kalblerine öyle bir güven duygusu yerleşmiştir ki; günâhlarından pişmanlık ve tevbe etmek nasip olmaz. Bir kendilerini Cenâb-ı Allah'ın rahmet deryasına dalmış zannederler. Bunların durumuna Araf Suresi 79.âyette işâret vardır:

“Yemin olsun ki, cinlerden ve insanlardan çoğunu cehennem için yarattık. Bunların kalbleri vardır; ama onunla bir şeyi kavrayamazlar. Gözleri vardır ama göremezler, kulakları vardır ama duyamazlar. Bunlar hayvanlar gibidir. Hatta daha sapık(daha aşağılık)'tırılar. Bunlar gâfillerin ta kendileridir.”

Bu sınıftakilerin pek çoğu imânsız gider. Allah cümlemizi o hâlden korusun.

3.Çeşit Nefs-i Emmare:

Tarîkat ehli olup da nefs-i emmare sahibi olanlar vardır. Bu sınıftakiler dahi, önce anlatılanlar gibi, kötü ve çirkin işlerden sakınıp, iyi, hayırlı ve güzel işlere sarılmazlar. Farkları şudur ki; kendilerinden sâdır olan günâh, çirkin amel ve davranışları beğenmeyip, onlardan dolayı ah vah ederler. Yâni hâllerini beğenmezler. “Biz ne kötü, yaramaz, şımarık, edebsiz insanlarız Allah Teâlâ'nın emirlerini yapamıyor, yasak ve günâhlardan kaçınmıyoruz. Sonumuz bu vaziyette gidersek nasıl olacaktır. Her işimiz Allah rızasına ters düşmektedir. Benden daha aşağı ve günâhkâr bir kimse yoktur. Medet el-Amân Yâ Resûlallah(s.a.v) yardım et bana ve benim gibilere” diyerek âh u figân ederler.

Maalesef bu dua, dilek ve temennileri yalnız dillerindedir. Kalblerinden pişmanlık, ilâhî korku kıpırtısı dahi yoktur. Yalnızca eksik ve kusurlarını görür ve bilirler yine o kötü ve çirkin fiileri icra etmeye devam ederler. Bu kişiler bu sınıfta kaldığı müddetçe pişmanlıkla tevbe edip huy ve hâllerini değıştirmezler.

Bunların hayvânî ruhları, sultânî ruhlarına üstün gelmiştir. Sultânî ruhları ister istemez hayvânî ruha teslim olmuştur. Vücûd ülkesinin sevk ve idâresini tamamen hayvânî ruha teslim etmiştir. Kendisi de nefsin elinde esir hâle gelmiştir. Kendilerinin günâhkâr ve alçak olduklarını çok iyi bilmelerine rağmen pişmanlıkla tevbe edip hayırlı amelleri işlemek nasip olmaz.

Bu sıfattaki kişiler hâllerini ve sıfatlarını değiştirmeden âhirete giderlerse emmârelik sıfatı üzerinde olduğu sebebiyle son nefeste imânsız giderler. Allah hıfz u himâye etsin.

Bu nefs-i emmâre sıfatından kurtulmanın çaresi:

“Hesâba çekilmeden önce kendinizi hesâba çekiniz.” Hâdis-i Kudsi’sinin emrine ve sırrına sıkı sıkıya tutunmaktan geçer.

Kişi kendinden kötü bir fiil çıktığı zaman hemen düşünmelidir ve ardından o kötülüğü silecek bir iyilik yapmalıdır. Cenâb-ı Allah’ın büyüklüğünü ve her şeyi bildiğini düşünmelidir. Daha sonra kıyâmet günü hesâba çekileceğini ve cehennem azabını hayal etmelidir. Cenâb-ı Hakk’ın âdil olduğunu sürekli düşünmelidir. Âdil demek ; kötülüğe ve günâha ceza veren, iyiliğe ve sevâba mükâfat veren mânâsınadır. Onun için dikkat etmeli, yaramaz hâllerimiz çoğalırsa ceza ve azaba müstehak olacağımızı aklımızdan çıkarmamalıyız.

Ne kadar büyük günâh işlersek işleyelim, hemen peşinden pişman olup tevbe etmeliyiz. Kötü işleri bir daha işlememeye kesin karar vermeli, iyi işleri yapmaya da hemen başlanmalıdır. Âhret korkusunu aklıdan ve tefekküründen bir an dahi çıkarmamalıdır.

Pişmanlık ve tevbe, hâl olmalıdır. Sürekli günâhların arkasından pişman olmalı ve tevbe etmeli, tevbesi bozulsa da yine tevbe etmelidir.

Her günâh zuhurundan gayr-i irâdi tevbe etmeli ve pişman olmalıdır. Ciğeri yanarcasına, eti koparılmışçasına acı duyarak tevbe etmeli ve göz yaşı dökmelidir. Böyle hâle sahip olunca, kişiye levvâme nefsin yolu açılır. Biiznillahi Teâlâ...

